Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

5-йил чиқиши.
24 НОЯБРЬ 1970 й
СЕШАНБА
№ 277 (1345).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

КПСС XXIV съездини муносиб кутиб оламиз!

ТОШКЕНТЛИКЛАРНИНГ МЕҲНАТ ЗАФАРИ

Ўзбекистон пойтахтининг меҳнаткашлари КПСС XXIV съезди шарафига социалистик мусобақани қизита бориб

Кеча

беш йиллик охирги йили хўжалик буюмларини реализация қилиш ҳажми бўйича ўн бир ойлик планни муддатидан илгари адо этдилар.

Мусобақанинг олдинги сафида шаҳримиздаги элликдан ортиқ саноат, транспорт ва алоқа корхоналарининг коллективлари бормоқдалар.

Ойи охиригача Тошкент саноатчилари 37 миллион сўмдан ортиқ маҳсулот тайёрлайдилар ва реализация қиладилар.

ҚИРҚ МИНГ «ЗАНГОРИ КЕМА»

Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводининг бош конвейеридан қирқ мингинчи «зангори кема» тушириб олинди. Машинасозлар ленинча беш йилликда мамлакатимиз пахтакорларига ана шунча пахта териш машинаси етказиб бердилар. Бу билан корхона коллективи 1966—1970 йилларга белгиланган директив планни муваффақиятли бажарди.

«Зангори кема»лар ишлаб чиқариш ҳажми йил сайин ортиб бормоқда. 1967 йилда олти минг олти юзта машина ишлаб чиқарилган бўлса, 1969 йилда уларнинг сони тўққиз минг саккиз юзтага етди. Юбилей йилида эса, икки қаторли ҳисобида ўн минг олти юз йигирмата «зангори кема» ишлаб чиқарилади.

Бугун

корхонанинг йил бошидан буён тайёрлаган пахта териш машиналари тўққиз мингтадан ортди. Бу, планда белгиланганидан йигирма битта машина кўп, демакдир.

Ишлаб чиқаришни замонавий техникалар билан қуроллантириш мамлакатимиз механизаторлари учун зарур бўлган янги техникалар ишлаб чиқариш имконини берди.

Ўзбекистонда энг йирик машинасозлик заводи ҳисобланган бу корхона беш йиллик даврида кенг қатор оралаб пахта терадиган «17ХВ-1,8» икки қаторли, шунингдек, тўрт қаторли пахта терадиган «Ўзбекистон» машиналарини кўплаб ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Биргина, «Ўзбекистон» машинасининг ўзи уч юз эллик теримчининг ишини бажаради.

— Беш йиллик давомида мамлакатимиз пахтакор хўжаликларига қирқ икки мингта «зангори кема» етказиб бериш — бизнинг шарафли бурчимиз,— дейишмоқда «Ташсельмаш» заводининг ишчи-хизматчилари. Бу— уларнинг партия XXIV съездига муносиб совғаси бўлади.

МЕХАНИЗАТОРЛАР ҒАЙРАТИ

«Меҳнат зафарларимиз — партия XXIV съездига» — шаҳримиздаги қурилиш механизацияси трестига қарашли 10-қурилиш бошқармаси коллективи айни кунларда ана шундай шиор остида меҳнат қилмоқда.

Ким ўзарга авж олган мусобақа ҳақиқатан ҳам яхши натижалар бераяпти. Коллектив аъзолари йиллик қурилиш-монтаж ишлари программасини муддатидан анча олдин адо этдилар. Ҳозирги кунда уларнинг пландан ташқари бажарган ишлари 100 минг сўмликдан ошиб кетди.

Механизаторлар партия XXIV съездини ёруғ юз билан кутиб олиш мақсадида ғайратга-ғайрат қўшиб ишламоқдалар.

Уй муборак

КВАРТАЛЛАР ҚУЛОЧ ЁЗЯПТИ

«Главташкентстрой»га қарашли «Жилстрой» қурилиш трестининг коллективи меҳнати баракали бўлмоқда. Улар «Қорақамиш» массивида қатор-қатор уй-жой биноларини тайёр қилганликлари ҳақида рапорт бермоқдалар.

Бугун

янги уй-жой биноларини қабул қилувчи давлат комиссияси бу трестнинг саккизта биносини фойдаланишга қабул қилиб олди. Бу бинолар ҳаммаси бўлиб 400 га яқин оилани ўз бағрига олади. Қурувчилар бинолар атрофидаги ободонлаштириш ишларини ҳам кўнгилдагидек бажардилар.

6-қурилиш тресті азаматлари ҳам ана шу массивда иккита ғиштин бинони ва «Халқлар дўстлиги» кўчасида эса 160 квартирали тўққиз қаватли бинони тайёр қилиб бўлдилар. Яқин орада бу улкан хонадонда шодиёналар бошланади.

Шу трест бинокорлари Қорақамиш массиви аҳолисига яна бир ажойиб туҳфа ҳозирладилар. Массивда 6 минг кишининг узоғини яқин қиладиган жамоат марказида қурилиш ишлари тугатилди.

Булардан ташқари Чилонзор массивидаги Д—20 кварталида ҳар бири 72 квартирали бўлган иккита уй қад кўтарди. Уни 153-трест азаматлари бунёд этдилар.

Шаҳримизнинг Қўйлиқ ва Рисовой массивларида ҳам бир неча уйларнинг калитлари эгаларига тақдим этилди.

ЁШ ПАХТАКОРЛАРНИНГ АНЖУМАНИ

Тошкентга Совет Иттифоқининг турли шаҳарларидан ёш пахтакорларнинг вакиллари етиб келаяптилар. Улар келгуси ҳафтада Санъат саройида ўтказиладиган Бутуниттифоқ ёш пахтакорларнинг олтинчи слётида қатнашадилар.

Слёт ёш пахтакорлар ҳаётида муҳим воқеа бўлади. Чунки улар жонажон партиямизнинг XXIV съезди арафасида ўзларининг олиб бораётган ишларига якун ясайдилар ва келгусидаги вазифаларини белгилаб оладилар.

Бу анжуманда Ўзбекистон, Қозоғистон, Тожикистон, Туркманистон, Қирғизистон, Озарбайжон каби республикалардан икки минг йигит-қиз қатнашади.

Болгария графикаси

Ўзбекистон ССР Маданият министрлигининг панорам ва кўргазмалар дирекцияси Болгария графикаси кўргазмасини тайёрлади. Кўргазмага бундан бир неча йил муқаддам республикамизда ўтказилган Болгария маданияти кунларида қардош республиканинг рассомлари асарлари кўргазмаси намойиш этилган эди. Ўша пайтда дўстларимиз ўз асарларини Тошкентда совға сифатида қолдирдилар.

Дирекция ана шу виставкани «Марказ-6» кварталида болгар дўстларимиз қуриб, фойдаланишга топширган мактабда намойиш қилишга қарор қилди.

Кўргазмадан Болгариянинг гўзал манзаралари, улкан қурилишлари ва ажойиб кишиларининг образларини акс эттирувчи элликдан ортиқ асар ўрин олган.

«ЛУНОХОД-1» ОЙ ЮЗИДА ҚИЛИНАДИГАН ИШЛАР ПРОГРАММАСИНИ ТЎЛА БАЖАРДИ

ТАСС АХБОРОТИ

Ойда ишлайдиган транспорт системасини яратиш ва ундан фойдаланиш борасида олиб борилаётган янги ноёб космик экспериментнинг биринчи босқичи муваффақиятли равишда тугалланди.

1970 йил 17 ноябрда «Луна-17» совет автомат станцияси Ойнинг Қуёш ёритиб турган юзасидаги Ёмғирлар денгизи районига оҳиста қўндирилди. Ўша куниёқ Москва вақти билан соат 9-28 минутда ўзи юрар «Луноход-1» автомат аппарати станциянинг қўндириш босқичидан тушиб, илмий-техникавий тадқиқотлар ва экспериментларнинг кенг программасини бажаришга киришди.

«Луноход»нинг беш кун актив ишлаганлиги Ойни тадқиқ қилмоқ учун ўзи юрар аппаратни синовлардан ўтказиш комплексини бажаришга имкон берди. Ойнинг кратерлари, ариқ ва тошлари бўлган ўнқир-чўнқир жойларида «Луноход»нинг силжиб юриш чоғида унинг юриш сифатларини текшириш ва синаб кўришдан иборат кенг программа бажарилди. Шу тариқа Ой юзасининг телефотометрик ва телевизион тасвирларидан фойдаланиб, ўзи юрар аппаратни ердан туриб бошқариш методлари пишиқтириб борилди. Шу билан бир вақтда Ой физикасини ва космик фазони ўрганишга доир комплекс илмий тадқиқотлар ўтказилди.

Ўзи юрар аппарат ишлаш жараёнида 197 метр масофани босиб ўтди. Ўзи юрар шасси агрегатларини, бошқарув ва телевизион кузатиш системаларини текшириш «Луноход»нинг пишиқлигини, яхши маневр қила олишини ва бошқарилишини кўрсатди. Ўтказилган экспериментлар «Луноход»нинг айрим системаларини ва умуман унинг ўзини лойиҳалаш, яратиш ва пишиқтириш чоғида қабул қилинган техникавий ечимларнинг тўғрилигини таъкидлади.

Иш жараёнида Ой юзасидаги айрим участкаларнинг яхши сифатли телефотометрик ва телевизион тасвирлари олинди. Шу тасвирларга қараб «Луноход» силжиб борган райондаги ландшафтнинг хусусиятлари, айрим ҳосилалар, Ой юзасининг структураси ва аппарат шарчасининг Ой замини билан бир-бирига ўтказилган таъсири тўғрисида фикр юритиш мумкин.

«Луна-17» станцияси ёрдамида ўтказилган илмий тадқиқотлар программасига биноан, «Ер—Луна» трассасига кириб келадиган нурланиш радиометр воситасида ўлчаб кўрилди ва Ой юзасидаги радиация вазияти контроль қилиб турилди. Эксперимент жараёнида галактикадан келаётган космик нурланиш протонлар, электронлар ва альфа-заррачаларнинг оқимлари, шунингдек паст энергияли протонларнинг бурчаги тақсимланиши қайд қилинди. «Луноход»да ўрнатилган рентген телескоп галактикадан хориждаги ва айрим манбалардан чиқадиган рентген нурларининг интенсивлиги ва бурчаги тақсимланишини ўлчаб турди.

Ўзиюрар аппарат силжиб бораётган трассада Ой заминининг механик хусусиятларини тадқиқ қилиш экспериментлари бажарилди ва Ой жинслари устки қатламининг химиявий таркиби аниқланди.

Ой заминининг физикавий-механикавий хоссалари конус шаклидаги парракли штампни заминга суқиб айлантириб қўйиш йўли билан, шунингдек шассининг ўта олиш параметрларини қайд қилиш йўли билан тадқиқ этилди.

Ой юзасининг бузилмаган қатламидаги жисмлар таркибидаги асосий элементларнинг мавжудлиги рентген-спектрал метод билан белгиланди. Олинган илмий ахборотлар ўрганишни давом эттирмоқ учун СССР Фанлар академиясининг институтларига топширилди.

«Луноход-1» автомат аппарати билан 17 ноябрдан 22 ноябрга қадар давом этган ишлаш жараёнида 10 марта радио ва телевизион алоқа сеанслари ўтказилди ва катта ҳажмдаги ахборотлар олинди. Навбатдаги радио алоқа сеанси чоғида Ой туни режимига тайёрланишга доир охирги операциялар бажарилди. «Луноход-1» белгилаб қўйилган ҳолатга келтириб қўйилди. Қуёш батареясининг қопқоғи ёпиб қўйилди.

24 ноябрда Ёмғирлар денгизида Ой туни бошланиб, 1970 йил 8 декабргача давом этади. Шу даврда аппарат Ойнинг Қуёш ёруғи тушмайдиган томонида бир жойда қимирламай тураверади.

Ой куни мўлжалланган программа тўла равишда бажарилди.

ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

«Главташкентстрой»га қарашли 6-қурилиш тресті 7-қурилиш бошқармаси коллективининг янги Тошкентни бунёд этишдаги хизматлари катта. Бошқарма азаматлари юбилей йилида баракали меҳнат қилдилар. Улар объектларда иш суръатини ошириш ва ишчи кучларидан оқилона фойдаланиш туфайли меҳнатда яхши натижаларни қўлга киритдилар. Коллектив 1970 йил топшириғини муддатидан илгари адо этди.

Шу кунларда бошқарма қурувчилари Тошкент политехника институти учун ётоқхона биноси қурилишини бошлаб юбордилар. Ҳозир бу объектда қурилиш-монтаж ишлари қизитиб юборилган. Бу — тушунарли, албатта. Чунки бунёдкорлар йил охиригача планга қўшимча яна 5 миллион 200 минг сўмлик ҳажмда қурилиш-монтаж ишларини бажаришлари лозим.

Шунинг учун ҳам бошқарма бинокорлари съезд олди мусобақасида кунлик топшириқларини анча ошириб адо этмоқдалар. Улар партиямизнинг XXIV съездини меҳнатда муносиб армуғонлар билан кутиб олиш иштиёқидалар.

Тошкент электрсозлик асбоблари заводи мамлакатимиз халқ хўжалиги эҳтиёжлари учун турли хил маркали электр асбоблари ишлаб чиқаришни йил сайин кенг йўлга қўймоқда. Бу завод маркаси билан чиқаётган маҳсулотларни мамлакатимизнинг кўпгина жойларидаги корхона ва қурилишларда учратиш мумкин.

СУРАТДА: зарбдор ишчи-созловчи А. Кузнецов янги тайёрланган маҳсулотни кўрикдан ўтказиш жараёнида.

ЗАФАР ҚУЧИБ

Шонли партиямизнинг навбатдаги XXIV съезди шарафига социалистик мусобақани авж олдириб юборган 1-трамвай депосининг коллективи катта зафар кучмоқда. Буни йиллик йўловчилар ташиш планини муддатидан илгари муваффақиятли бажарган 2-трамвай маршрути ҳайдовчи ва кондукторлари мисолида ҳам кўриш мумкин. Моҳир вагон-ҳайдовчилар Г. Хаитова, К. Русина, М. Курнова, О. Логунова ва кондукторлар К. Токарева, М. Чувалджилар юбилей йилида жуда баракали меҳнат қилмоқдалар. Улар ҳар ойда пландан ташқари минглаб йўловчиларга хизмат кўрсатяптилар. Шубҳасиз, бу меҳнат съезд шарафига авж олган социалистик мусобақанинг самарасидир.

«Ташгаз»га қарашли газ қўйиш станциясининг ишчилари шаҳар меҳнаткашлари ва бир қанча умумий овқатланиш тармоқларини баллонли газ билан таъминлашни намунали йўлга қўйганлар.

СУРАТДА: (чапдан ўнгга) пешқадам газ қуювчи Е. Халилов, ишлаб чиқариш бошлиғи Г. Шапиро ва слесарь Р. Маҳмудов ўртоқлар.

М. Нуриддинов фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

Еттинчи чақириқ Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Советининг тўққизинчи сессияси 1970 йил 22 декабрда Тошкент шаҳрида чақирилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. АБДАЛИН.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

1970 йил 23 ноябрь,
Тошкент шаҳри.

ТЎЙ САЙЛИГА

Калинин районидаги Отчопарда бир неча кундирки, катта ҳосил тўйи сайлига қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Республика қишлоқ хўжалик министрлиги она-Ватан омборига 4 миллион 600 минг тоннадан ортиқ «оқ олтин» топширган республика пахтакорларининг пахта байрами сайлини кўнгилдагидек ўтказиш борасида ажойиб ташкилий ишларни амалга оширмоқда.

Отчопарнинг бугунги кўриниши гўё эрта-индин ўтказиладиган катта тўйхона манзарасини эслатади. Ҳаммаёқ саранжом саришта, гир атроф пахтакорларимиз меҳнатини шарафловчи плакат ва шиорлар билан безатилмоқда.

Майдоннинг қоқ ўртаси ер сатҳидан уч метр паст қилиб ўйилган. Бу ер пахта байрами сайлида қатнашиш учун республикамиз шаҳар ва районларидан келган чавандозларнинг пойга майдони.

Сайл майдонини безаш ва тўйга катта ҳозирлик кўришда шаҳар савдо ташкилотлари ҳам актив қатнашди. Шаҳар савдо ва умумий овқатланиш бошқармаларига қарашли ташкилотлар сайл қатнашчиларига маданий хизмат кўрсатиш мақсадида ўз павильонларини қурди.

Байрамга атаб 3600 меҳмонга жой ҳозирланди.

Шу куни сайл қатнашчиларига атаб 56 улкан қозонда ош дамланади, 37 қозонда шўрва қайнайди, 40 жойда кабоб пиширилади. Кўпгина жойларда тандир сомсалар тайёрланади, 42 чойхона меҳмонларга хизмат қилади. Дастурхонларга ўзбек миллий нонлари ва қандолатлари тортилади. Узум, қовун-тарвузлар билан безатилади.

Республиканинг атоқли хонанда ва созандалари ўз санъатлари билан байрам файзига-файз киритишади.

ЎЛКАМИЗ БОЙЛИГИ

Косон нефть ва газ конлари экспедицияси геолог -хазинатопорлари Ғарбий Тошлида янги газ конини топдилар.

Текширишлар натижасида саноатга энг керакли бўлган «зангори олов» олинди.

СССРда хизмат кўрсатган нефтчи Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Дмитрий Чакубаш бошлиқ экспедиция Ғарбий Тошли майдонининг шарқи-жанубида нефть конини аниқлашга киришди. Қидиришлар ўз самарасини берди. Натижада улар нефть фонтанининг отилишига гувоҳ бўлдилар.

Тонгги газеталарда

▲ Будапешт. Кеча Венгрия Социалистик ишчи партиясининг X съезди бу ерда ўз ишини бошлади.

▲ Будапешт. Венгрия Социалистик Ишчи партияси Марказий Комитетининг таклифига биноан КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев бошчилигидаги Совет Иттифоқи Коммунистик партияси делегацияси Венгрия Халқ Республикасининг пойтахтига келди. Делегация Венгрия Социалистик Ишчи партиясининг X съездида қатнашади.

▲ КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ А. Н. Косигин 22 ноябрда Ивановога келди.

▲ Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармасининг хабар қилишича, Ўзбекистон саноат корхоналарининг коллективлари КПСС XXIV съездини муносиб кутиб олишга ҳаракат қилиб, 1970 юбилей йили учун ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларни шараф билан бажармоқдалар. Маҳсулот реализация қилиш ҳажми ва бир қанча энг муҳим турдаги буюмларни ишлаб чиқариш юзасидан шу йил январь— ноябрь плани муддатидан олдин бажарилди.

Жаҳон ойнаси

БУДАПЕШТ. Венгрия социалистик ишчи партиясининг марказий нашриёти— Будапештдаги Кошут номли сиёсий адабиёт нашриёти бу йил Марксизм - Ленинизм классикларининг асарларини 70 минг нусхадан ортиқ чоп этди.

Ленин юбилейи йилида В. И. Ленин асарларини, улуғ доҳийнинг ҳаёти ва фаолияти тўғрисидаги китобларни босиб чиқариш нашриётнинг фаолиятида жуда муҳим ўрин олди. Нашриёт кейинги вақтларда «Ленин идеология иши тўғрисида», «Ленин коммунистик ахлоқ тўғрисида» деган тўпламларни, шунингдек Л. Ретининг «Ленин ва Венгрия ишчилар ҳаракати», Д. Немешнинг «Ленинча ғояларнинг кучи» китобини босиб чиқарди. Нашриёт КПСС Марказий Комитети Бош Секретари Л. И. Брежневнинг мақола ва нутқлар тўпламини «Ленин йўлидан» деган умумий ном билан нашр этишга тайёрланмоқда.

(ТАСС).

БУЭНОС - АЙРЕС. Аргентинада мактаб ўқувчиларининг 24 соатлик умум миллий забастовкаси ўтказилди. Мамлакатнинг кўп шаҳарларида бўлиб ўтган оммавий намойишлар, митинглар ва йиғилишларнинг қатнашчилари маъмурлардан иш ҳақини оширишни, меҳнат шароитини яхшилашни, мактаб маорифи системаси демократлаштиришни талаб қилдилар. Буэнос—Айресда кўп минг кишилик намойиш бўлиб ўтди. Намойиш қатнашчиларини тарқатиб юбориш учун полиция кўзни ёшлантирувчи газ тўлдирилган гранаталарни ишга солди ва уларга қарата шланглардан сув сочди.

ВЕНА. Штирия ўлкасининг Роттенман шаҳридаги «Бауннехт — пальтен — штальверке» металл буюмлари заводининг икки мингга яқин ишчи ва хизматчиси бошлаган забастовка деярли бир ҳафтадан бери давом этмоқда. Корхонанинг иш ҳақини оширишни талаб қилаётган ишчи ва хизматчилари маъмурият ён бермагунча забастовкани давом эттиришга қаттиқ бел боғлаганлар.

Забастовка комитети номига келаётган телеграмма ва хатларда турли корхоналарнинг меҳнаткашлари иш ташлаганлар билан бирдам эканликларини изҳор қилмоқдалар ва уларга моддий ёрдам беришга тайёр эканликларини айтмоқдалар.

ТОКИО

Япониядаги Токио, Осака, Кобэ ва бошқа шаҳарларнинг транспорт ходимлари қисман забастовка ўтказиб, нарх-наво тўхтовсиз ошаётганлиги муносабати билан иш ҳақини кўпайтиришни талаб қилдилар. Забастовка натижасида эрталаб автобуслар, трамвайлар ва бошқа транспорт воситалари йўлга чиқарилмади.

ХЕЛЬСИНКИ. Бу ерда хусусий автобус компанияларининг шоферларининг стачкаси бир неча кундан бери давом этмоқда.

(ТАСС).

ГЕРМАНИЯ ФЕДЕРАТИВ РЕСПУБЛИКАСИ. Яқинда мамлакатнинг йирик саноат районларидан бўлган Шимолий Вюртемперг ва Баден районлари металлистлари иш ҳақини оширишни талаб қилиб ўтказган забастовка муваффақият билан ишчилар фойдасига ҳал бўлди. Бу иш ташлашда юз минглаб меҳнаткашлар қатнашдилар.

СУРАТДА: касаба союзларининг иш ташлаш ҳақидаги қарорини қувватлаган бир группа ишчилар.

Кейстон—ТАСС фотоси.

◆ ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШГА ҚАРАТИЛГАН ТАДБИРЛАР 800 МИНГ СЎМ ФОЙДА БЕРДИ. ◆ 200 КИШИДАН БОШҚА ИШДА ФОЙДАЛАНИЛМОҚДА. ◆ ЧИДАМЛИ ДЕТАЛЛАР ТЕХНИКА СИФАТИНИ ОШИРДИ. ХИЗМАТ МУДДАТИНИ УЗАЙТИРДИ. ◆ 270 ЗАМОНАВИЙ УСКУНА ВА МЕХАНИЗМ ЎРНАТИЛДИ. ◆ ТЎРТ ИШЧИНИНГ БИРИ НОТ ДА ИШТИРОК ЭТЯПТИ.

ДЕҲҚОН ХИЗМАТИДА

Ҳозирги шароитда техника тараққиётининг узлуксиз ривожлантириш асосида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини бундан буён янада ривожлантириш муҳим аҳамият касб этади. КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1969 йил) ва июль (1970 йил) Пленуми қарорлари мамлакатимизда қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш йўлларини белгилаб берди. Бу, ўз навбатида қишлоқ хўжалик машина-ускуналари ва улар учун эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқарувчи корхоналар зиммасига катта масъулият юклаш билан улар олдига улкан вазифалар қўйди.

«Узбексельмаш» заводи мамлакатдаги пахтакор республикаларга экин экадиган ва ҳосилни йиғиб оладиган техникалар ишлаб чиқаришга ихтисослашган. Партия қарорларини изчиллик билан бажараётган машинасозлар ишлаб чиқаришда бир мунча ютуқларга эришдилар.

Завод коллективи беш йиллик бошидан буён қишлоқ хўжалик меҳнаткашларига 31,5 мингтадан зиёд сеялка, 12,5 мингта кўрак чувиш, 14,5 мингта подбор териш машиналари, 4,5 мингта тупроққа гербицид ташлайдиган мослама, тўрт ярим миллион сўмликка яқин эҳтиёт қисмлар тайёрлади ва жойларга юборди. Шу давр мобайнида тўққиз юз қирқ беш минг сўмликдан зиёд маҳсулот планга қўшимча ишлаб чиқарилди. Меҳнат унумдорлиги эса 62,7 процент ортди. Бошқа кўрсаткичлар ҳам қувонарлидир.

Заводда коммунистик меҳнат зарбдори деган номни олиш учун бошланган социалистик мусобақа кенг қулоч ёймоқда. Икки ишчининг бири ана шу мусобақа қатнашчиси. Олти юз йигирма саккиз ишчи коммунистик меҳнат зарбдори, бир юз эллик ишчи эса ленинча беш йиллик зарбдори номини олган. Темирчилик-пресслаш цехининг штампчиси К. Каримов, қуюв цехининг қолипчиси Ш. Азимов, механика-йиғув цехининг ўймакори В. Кузнецова, йиғувчи слесарь П. Анохин, кўрак чувиш машинаси тайёрлаш цехининг автоматчиси А. Юсупов, асбобсозлик цехининг токари А. Засипалов ва бошқа кўпгина ишчилар юксак меҳнат намуналарини кўрсатмоқдалар.

Корхонада ишлаб чиқариш техника даражасини оширишга асосий эътибор қаратилган. Машиналар конструкциясини такомиллаштириш, ишлаб чиқариш жараёнларини комплекс механизациялаштириш ва автоматлаштириш, илғор технология ва янги техникаларни ишлаб чиқаришга жорий этиш ҳамда меҳнатчиларнинг иш шароитини яхшилаш устида доимий иш олиб борилмоқда.

Кейинги йилларда пахтачилик машиналари бўйича давлат махсус конструкторлик бюросининг ходимлари билан биргаликда машиналарнинг сифатини яхшилайдиган, хизмат муддатини узайтирадиган икки юз элликта конструкция ишлаб чиқилди ва жорий этилди. Натижада, машиналарнинг техника даражаси ошди, иқтисодий кўрсаткичлари яхшиланди.

Беш йилликнинг ўтган даврида ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш даражасини янада ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, ишлаб чиқариш-техника маданиятини юксалтиришга қаратилган беш юзта ташкилий-техникавий тадбирлар жорий этилди.

Марказий пайвандлаш участкасининг ишга туширилганлиги бу иш сифатини яхшилаш, механизациялаш даражасини 72 процентга ошириш, юкларни ташишни йилига уч юз эллик тоннага қисқартириш имконини берди. Бунинг натижасида қирқ минг сўмликка яқин иқтисодий фойда олинди.

Машиналар тайёрлашда металл-керамика ва пластмассадан ишланган деталлар кенг қўлланилмоқда. Бу янгилик маҳсулот сифатини ошириш билан кўплаб металл тежаб қолиш имконини яратди. Шунингдек, асбобларнинг чидамлилигини оширадиган бошқа тадбирлар ҳам тадбиқ этилди. Деталларга ишлов беришда автоматлардан, ярим автомат ва агрегат станларидан фойдаланиш жуда қўл келди. Шундай деталларни тайёрлашда меҳнат унумдорлиги икки-уч баравар ортди.

Чўян шестерналарни изотермик тоблаш участкасининг ташкил этилиши туфайли деталларнинг хизмат муддати уч йилга узайди.

Ленинча беш йиллик даврида бир юз элликта юқори иш унумли янги ускуналар ўрнатилди. Юк ортиш, транспорт ишларини механизациялашга қаратилган юз йигирмадан ортиқ механизм ва ускуналар ишга туширилди. Ташкилий-техникавий тадбирларни амалга ошириш туфайли корхона беш йиллик бошидан буён саккиз юз минг сўмликдан зиёд иқтисодий фойда олди ва икки юз кишидан бошқа ишда фойдаланилмоқда. Уч юз олтмиш тоннага яқин металл прокати ҳамда етти минг киловатт-соатга яқин электр энергия тежаб қолинди.

Машинасозлик бўйича давлат лойиҳалаш конструкторлик техника бюросининг бош лаборатория ходимлари билан ҳамкорликда заводдаги ижодий бригадалар меҳнатни илмий ташкил этишнинг ўн учта планини ишлаб чиқди. Шундан олтитаси жорий этилди. Меҳнатни илмий асосда ташкил этиш тадбирларини амалга оширишда тўрт ишчининг бири қатнашмоқда. Бундан келган иқтисодий фойда эллик беш минг сўмга етди.

Инженерлик бошқарув ишларини механизациялаш бўйича ҳам тадбирлар амалга оширилмоқда. Корхона техника даражасини ошириш, қишлоқ хўжалик машиналарини ишлаб чиқаришни кўпайтириш, техника-иқтисодий кўрсаткичларини ошириш мақсадида заводдаги эски цехларни реконструкция қилиш ҳамда янгиларини қуриш бўйича катта ишлар олиб борилмоқда. Кейинги йилларда заводда энергоцех қурилди, ремонт-механика ҳамда асбобсозлик цехларининг биринчи навбати ишга туширилди, темирчилик прессслаш цехи ҳам фойдаланишга топширилди. Бу цехлар замонавий юксак унумли ускуналар ҳамда механизация воситалари билан жиҳозланган.

Юбилей йилида машинасозларимиз оширилган мажбурият бўйича ишламоқдалар. Натижада, маҳсулот ишлаб чиқариш ўн ойлик плани муваффақиятли адо этилди. Планга қўшимча 180,7 минг сўмлик маҳсулот етказиб берилди.

Заводимиз кўп йиллардан буён қишлоқ меҳнаткашлари билан қадрдонлашиб қолганлар. Муносабатимизни янада мустаҳкамлаш йўлида бугунги кунда ҳам кўпгина ишлар қилинмоқда. Завод Бўка районидаги «Ленин йўли» колхозини оталиққа олган. Бу колхозга қурилиш материаллари, устахонасига ускуналар ва эҳтиёт қисмлар билан ёрдам берилмоқда.

Партия XXIV съездини муносиб кутиб олиш учун бошланган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилган заводимиз коллективи ўз имкониятини қайта қараб чиқди ва 1970 йил учун оширилган социалистик мажбурият қабул қилди.

Мамлакат пахтакорларига планга қўшимча юзта кўрак чувиш машинаси, эллик комплект тупроққа гербицид ташлайдиган мослама, ўн беш минг сўмлик эҳтиёт қисмлар етказиб беришга қарор қилинди. Меҳнатчиларимиз шу кунларда пахтакор республикаларга такомиллашган «УПХ-1,5Б» кўрак чувиш ва «ПХН-1,2» подбор териш техникалари етказиб бериш учун курашмоқдалар.

Шуни ҳам айтиш керакки, айни пайтда корхонамиз ёрдамга муҳтож. Жумладан, заводда ишчи кучи етишмайди. Бунинг ўрнига меҳнат унумдорлигини ошириш, янги қувватларни ишга тушириш билан қопланмоқда. Шунга қарамай, қурилиш ташкилотлари қониқарсиз иш олиб бориши натижасида корхона белгилаган тадбирларини ўз вақтида амалга ошира олмаяпти.

Завод партия ташкилоти КПСС Марказий Комитети июль Пленуми материалларини ишчиларга тушунтиришда кенг кўламда иш олиб бормоқда. Цехларнинг коммунистлари қабул қилинган социалистик мажбуриятни ошириб бажаришда социалистик мусобақаларга раҳбарлик қилмоқдалар. Шуни ишонч билан айтиш мумкинки, завод коллективи партия XXIV съезди шарафига қабул қилган оширилган социалистик мажбуриятини шараф билан бажаради.

И. ДЕНИСЕНКО,
«Узбексельмаш» заводининг бош инженери.

Зотли ипак қуртлари

Ўрта Осиё ипакчилик илмий-текшириш институти олимлари ипакчиликни янада ривожлантиришга қаратилган илмий ишлар олиб бормоқдалар. Институтнинг 1971—1975 йилларга мўлжалланган илмий ишлар тематик плани қайта кўриб чиқилди ва пилла етиштириш бўйича янги беш йиллик план топшириқларини ортиғи билан бажариш имконини берадиган масалалар устида ишлаш режалари тузилди.

Кейинги йилларда Ўрта Осиё республикалари, жумладан, Ўзбекистонда кўпгина қўриқ ерлар ўзлаштирилиб, янги пахтачилик, сабзавотчилик ва бошқа хўжаликлар барпо қилинмоқда. Аммо бу ерларда пиллачилик қониқарли даражада ривожлантирилган деб бўлмайди. Чунки янги ерларда тутни ўстириш агротехникаси, нав танлаш масаласи ҳал этилган эмас. Шунинг учун ҳам, олимларимиз Мирзачўл, Қарши, Ёзёвон, Шеробод чўлларида пиллачиликни барпо этиш ва ривожлантириш чораларини ишлаб чиқишга киришдилар. Олимларимиз бошқа иттифоқдош республикаларда пиллачилик озуқа базасини мустаҳкамлаш ишида ҳам фаол қатнашмоқдалар.

Маълумки, Грузияда кейинги йилларда тобора кенг тарқалаётган тутнинг вируслар қўзғатувчан («барг бужмайиши») касаллиги пиллачилик озуқа базасини ишдан чиқармоқда. Бу касалликка қарши курашнинг бирдан-бир чораси касалликка чидамли тут навларини ўстиришдир.

Кенг миқёсда олиб борилган илмий тадқиқотлар, колхоз ва совхозлар шароитида олинган маълумотлар шуни кўрсатдики, эркак қуртлар ўраган пиллада соф ипак толаси урғочи қурт пилласига қараганда 25—30 процент кўп бўлади. Демак, ишлаб чиқаришда ипак қуртларининг эркак зотларини тарқатиш ипак олишни анча кўпайтиришга олиб келади. Институт селекционерлари худди шундай зотларни яратдилар. Бу зотлар уруғлик давридаёқ жинси бўйича нишонланган, яъни оқ рангдаги уруғлардан эркак, кулранг уруғлардан урғочи қуртлар ривожланади. Янги беш йилликда бу зотлар иштирок қиладиган ипак қурти дурагайларини ишлаб чиқаришда кенг тадбиқ қилинади.

Профессор В. А. Струнников раҳбарлигидаги олимлар ипак қуртининг фақат эркак жинси зотини олиш устида илмий ишларини якунламоқдалар.

Институт коллективи қатор актуал масалалар, яъни ипак қуртининг сариқ касалига чидамли зотлари, тутнинг янги серҳосил навларини етиштириш, турли касалликларга қарши кураш чораларини ишлаб чиқиш, пиллачиликни комплекс механизациялаш, пиллачилик рентабеллигини ошириш ва бошқа масалалар устида ишламоқда. Олимларимиз янги беш йилликда пиллачиликни саноат асосида қайта қуриш ва ривожлантиришда ўз ҳиссаларини қўшадилар.

У. НАСИРИЛЛАЕВ,
Ўрта Осиё ипакчилик илмий-текшириш институти директор ўринбосари.

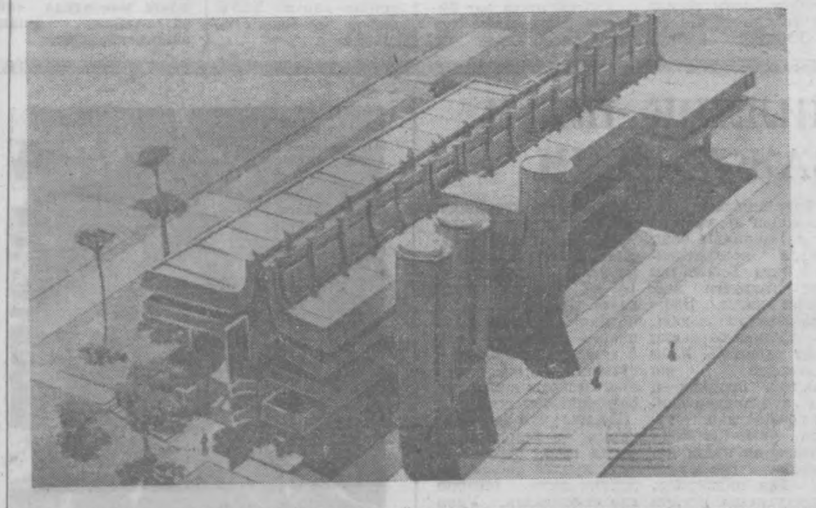

Яқин келажакда шаҳримизнинг Комсомол майдонидаги ҳозирги кичик ошхона ўрнида энг замонавий талабларга жавоб берувчи лойиҳа бўйича ошхона-чойхона бунёд этилади. Бу йирик умумий овқатланиш тармоғи миллий услубда безатилади. Ошхона-чойхона лойиҳасини республика Давлат лойиҳа институтининг талантли архитектор ва инженерларидан С. Пономарёв С. Сутягин ва В. Тен ўртоқлар тайёрлашган.

СУРАТДА: ана шу ошхона-чойхона макети.

Карл Маркс кўчасидаги «Ташхозкультторг»га қарашли 33-магазини коллективи шаҳар аҳолисига маданий моллар сотишни йил сайин юқори босқичга кўтармоқда. Бу ерда меҳнаткашларга маданий савдо хизмати кўрсатишнинг энг прогрессив усуллари қўлланилмоқда. Шу туфайли товар обороти ой сайин ортаётир. Магазинга кирган харидор бу ердаги энг янги маданий молларни кўриб қувонади. Бу ердан мамлакатимиз радио ва телевизор заводлари ишлаб чиқараётган исталган маркадаги телевизор ҳамда радио товарларини харид этиш мумкин.

СУРАТДА: ёш ишчан сотувчи К. Абдухолиқова харидорлар хизматида.

КИТОБЛАР ОЛАМИДА

«Инқилобий драма»

Ғ. Ғулом номидаги бадиий адабиёт ва санъат нашриёти бир қатор янги китобларни нашр этди. Шулардан бири «Инқилобий драма»дир. Филология фанлари доктори, профессор Лазиз Қаюмовнинг бу асарида Ҳамзанинг драматик мероси ҳақида фикр юритилади. Унда ҳамзашунослик фанининг манбалари, тарихи ва Ҳ. Ҳ. Ниёзийнинг драматик асарлари таҳлил объекти қилиб олинган.

«Шабнам»

Истеъдодли ёш шоира Ойдин Ҳожиеванинг кўпгина шеърлари ва бир достонини ўз ичига олган «Шабнам» китоби яқинда босмадан чиқди. Унда заҳматкаш ўзбек аёлининг бугунги ҳаёти, ташвиш ва қувончлари куйланган.

«Орзуларим қоқади қанот»

Яқинда нашриётда шоира Гулчеҳра Нуруллаеванинг юқоридаги ном билан аталган шеърлар тўплами босилиб чиқди. Унда она Ватан мадҳини ҳам, инсон қадри ва бахтини ҳам, табиат манзараларини ҳам, қиз бола қалбининг эзгу тароналарини ҳам ўқишингиз мумкин.

«Қуёшга талпинаман»

Ангола ёзувчиларидан Кастро Сароменьо, Мунделедиа Кванзаларнинг қиссаларини ўз ичига олган бу китоб яқинда китобхонлар қўлига тегади. Қиссаларда Африка халқларининг фикр-туйғулари, орзу-умидлари, урф-одатлари, ишқ-муҳаббатлари, озодлик ва мустақиллик учун олиб бораётган қаҳрамонона курашлари тасвирланади. Китобни русчадан Мурод Парпихўжаев таржима қилган.

Р. ТИЛЛАЕВ.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ПОЧТАСИДАН

Шараф эгалари

Шаҳримизнинг Чилонзор районидаги 43-алоқа бўлими ходимлари 1, 2, 3-Чархкомолон ва Чарх Новза маҳаллаларида истиқомат қилувчи ўн олтиқ минг хонадон аҳолисига сидқидилдан хизмат қилишяпти. Айниқса, почтальонлардан Е. Т. Юртова, А. И. Аношина, Т. Н. Козлабаева, А. Н. Гончаров, Е. Т. Вертипряхова ва О. Гиннатулина сингарилар ўзларининг ҳалол меҳнатлари билан аҳоли ўртасида катта обрў қозонишган.

Р. ЛУТФУЛЛАЕВ,
ўқитувчи.

Ариқлар тилга кирса

«Шимолий - Шарқ» массивида ачинарли манзара кўзга ташланиб туради. Уй-жойларнинг олдига экилган дов-дарахтлар сувсизликдан қуриб қолган, сув келтириш учун махсус бетондан ясалган ариқларга ахлат ташланган.

Турк, Яланғоч, Тўрт ариқларини тозалаш ҳамда улардан сув оқизиш бир неча йилдан буён бу ишга жавобгар бўлган ўртоқларнинг эътиборидан четда қолиб келяпти. Лекин бу ариқлар ёқасида яшовчи баъзи кишилар тозаликка риоя қилишни унутиб қўймоқдалар. Чунончи, бу ерда истиқомат қилаётганлардан П. Рубин, Н. Мусаев, В. Шутевалар гигиена қоидаларига риоя қилмаганликлари учун санэпидемостанция ходимлари томонидан бир неча бор огоҳлантирилди. Лекин шунга қарамай, улар ариқларга ахлат ташлашмоқда.

Ж. БОЗОРОВ,
санитария инспектори.

Республика «Билим» жамияти қошидаги кутубхона жамиятнинг лекторлари ва фаол жамоатчилари бўлган кўпгина илмий ходимларга намунали хизмат кўрсатаётир.

СУРАТДА: шу кутубхонани ташкил этишда фаол иштирок этган тажрибали кутубхоначи, кутубхона мудираси Жаннатхон Шокирова.

М. Нуриддинов фотолари.

ЎСИМТОЙ

ЛАВҲА

ТОНГ еллари дов-дарахтларнинг шохларини оҳиста тебратади. Сарғайган япроқларни юлқилайди. Улар чархпалак бўлиб ерга қўнишади. Сўлим кузак бутун борлиқни ўзгартириб юборган. Баъзи дарахтлар япроқларини тўкиб, қиш уйқусига кетган. Иш тараддудини кўраётган Бахтиёр дераза олдида туриб қолди. Субҳидам таровати қизни ўзига мафтун қилганди. Деразадан сутдек оппоқ тонг шуъласи оқиб келиб хонани тўлдираяпти. Очиқ форточкадан кўчаларда бошланаётган ҳаракат суронни қулоққа чалинади. Коридордан «Бахтиёр кетдик» деган сас келди. Қиз шошиб хонадан чиқди. Шўх, қувноқ кулги билан ётоқхонадан чиққан қизлар бекатда кутиб турган автобусга ўтиришди.

Бугун улар навбатдаги янги объектда иш бошлаб юборишади. Бахтиёр Москвадан қайтгандан бери сайқал берган бинолар ичида бу нечанчиси? 1, 2, 3, 4... Салкам уч йил ичида бешинчи... Иккитаси «яхши», учтаси «аъло» баҳога топширилди.

Ўриндиқда у билан ёнма-ён ўтирган мовий кўзли Зинаида Каратаева Бахтиёрнинг нигоҳини деразадан узиб ўзига қаратди:

— Бунча сиполик, сенга нима бўлди? Ё нохуш туш кўрдингми, «ўғил бола?».

Бахтиёр Шаропова кўҳликда, ишлаш-ўқишда ҳам касбларидан қолишмасди. Аммо ҳозир унинг кўнгли хаёл суришга мойил. «Ўғил бола» .Дугонасининг бу сўзи унинг ўй-фикрларини янгилади. Болалик чоғлари лип этиб кўз ўнгида пайдо бўлди.

...Оилада нуқул қиз бола туғилавергач, ота-она унга Бахтиёр деб ўғил бола исмини қўйишди. Дадаси уни «ўғлим» деб суярди. Кейинчкейин дадаси уйга қорасини к ў р с а т м а й қўйди. Болаларга ҳамма вақт ҳам бор гап айтилавермайди. Бахтиёр дадасини қумсаб сўраса, ойиси: «даданг командировкага кетган» деган сўздан бошқа гап айтмасди. «Ўсимтой, дастёр қизим», деб бошини силаб эркалар ва гапни бошқа ёққа бурарди.

Нега ойиси оғир тин оларди. Дадасини сўраса, хомуш тортади? Буларни Бахтиёр кейинроқ, мактабга қатнай бошлагач тушуниб етди. Дадаси ойиси билан ажралишган, «командировкадан дадаси юбориб турган» пуллар алимент ҳақи экан.

Ойиси темир йўл ишчиси эди. У қизларини ҳам ўзи каби қийинчиликлардан қўрқмайдиган иродали, меҳнатсевар қилиб камолга етказди. Бахтиёрнинг касб танлаши, элга қўшилиши кутилмаганда содир бўлди. У саккизинчи синф ўқувчиси эди. Имтиҳонлар палласи мактабга Булунғур район комсомол комитетининг секретари келди. У юқори синф ўқувчиларини тўплаб, Тошкент зилзиласининг оқибатларини тугатишда бутун мамлакат кўрсатаётган ёрдам ҳақида гапирди.

— Бу йил мактабни битирувчилар орасидан комсомол йўлланмаси билан Тошкент қурилишларига бориб ишлашни хоҳлаган ўртоқлар бўлса марҳамат, — деди у.

Бахтиёрнинг бўйи чўзиқлиги, ўсимтойлиги қўл келди. Битирувчилар қатори рўйхатга ёзилишга муваффақ бўлди.

Қизи мактабдан топиб келган янгиликни эшитиб, онанинг чеҳраси жиддийлашди.

— Касб танлашга шошмасанг бўларди, қизим. Ҳозирча куч-қувватдан қолганим йўқ. Сизларни ўқитиш, олий маълумотли қилиб эл қаторига қўшишга қурбим етади.

Аммо Бахтиёр ўз сўзида қаттиқ туриб олди. Самарқандлик комсомол йигит-қизлар Москвада ҳунар-билим курсида олти ой ўқишди. Бахтиёр тенгқурлари қатори Москванинг янги қурилаётган пурвиқор биноларига сайқал берди. Назарий билимларини амалиёт билан пухталади. Имтиҳонлардан муваффақиятли ўтиб, иккинчи разрядли бўёқчи-сиркор гувоҳномаси билан Тошкентга қайтди.

Мана, учинчи йилдирки, у пардозлаш тресги 28-бошқармасининг комсомол-ёшлар бригадасида ишлаб келади.

Бахтиёр Шаропова билан «Ўзбекистон» кўчасида қад кўтарган етти қаватли маъмурий бинода танишдик. Комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи Петр Савчук муддаомизни англагач, «газетабоп» ҳар томонлама ибратли, машъал ишчиларга сероб бригадамизда», деб бизни юқори қаватга, бир тўда бўёқчи қизлар жон куйдириб ишлаётган коридорга бошлади. Бўёқчилар эмульсия билан шипларни чиннидек силлиқ қилиб сирлашаётган эди.

— Бригадамизда 32 йигит-қиз меҳнат қилади. Ҳаммаси махсус курс ёхуд ҳунар-техника билим юртларида ўқиб, ҳунар эгаллаган, уқувли, серғайрат ёшлар, — дейди бригада бошлиғи Петр Савчук. — Аммо улар орасида Бахтиёрнинг алоҳида ўрни бор.

Жадал ишлашаётган бўёқчи қизлар орасидан Бахтиёр Шаропованы осонгина танидик. Қорачадан келган, сарвқомат, шаҳло кўзларида эҳтирос-ғайрат учқунлари порлаб турган ёқимтойгина қиз экан у.

— Бахтиёр, иш чиқиб қолги, бир минутга...

— Ҳозир, ўртоқ бригадир, озгина қолди. — сургичини тўхтатмай жавоб берди шипни сирлаётган қиз.

Қиз чаққон ва ишонч билан ишларди. Унинг ҳатти-ҳаракати ишни чала қолдирмайдиган, вазифага жиддий ёндошишини, топшириқни тез ва соз бажариб, маънавий қониқиш олишини таъкидлаб турарди. Бахтиёр ишни тугатиб, елкасига тушган дуррачасини тўғрилади. «Иш» нимада эканлигини тушуниб етгач, «бригадада бир менми» дегандек П. Савчукга ўпкалаб қаради. У ўзи ҳақида эмас. «Бригадамиз ҳақида ёзинг. Ўндан ортиқ миллат вакиллари бир оила аъзоларидек иноқ меҳнат қиламиз. Коммунистик меҳнат коллективи деган юксак ном учун курашяпмиз» деб коллективи ҳақида сўзлай кетди. Мусобақалашиб меҳнат қилишаётган дугоналари Наташа Пиковская, Римма Осипова, Жан Темендарова, Зинаида Карамзаевалар ҳақида гапирди.

Участка бошлиғи М. Е. Бугаев ва бригадир П. Савчукнинг самимий сўзларини тингларканмиз, ёруғлик сари бўй чўзиб, тез кўзга ташланадиган ўсимтой терак ниҳолига қиёс қилгумиз келди бу қизни.

Баҳром ҚАҲҲОРОВ.

• *Ижод сирлари*

МАСЪУЛИЯТЛИ МАВЗУ

Миртемир — масъулият ҳисси кучли шоир. У адабиётнинг вазифасини, унинг халқ ҳаётидаги ўрнини, санъаткорнинг бурчини чуқур англайди. Айниқса у, Ленин мавзуини ишлашга ғоят масъулият, алоҳида муҳаббат билан ёндошади. Чунки шоир Ленин мавзуини ижодий камолот мактаби, ўсиш-улғайиш воситаси деб билади.

«Ленин темасининг нечоғлик жавобгарлик эканини тушуниш ҳам, менимча бахт. Аввало Ленинга, қолаверса, халққа ҳурмат», — дейди Миртемир. Дарҳақиқат, Ленин мавзуида қалам тебратишга интилган ижодкор ўзига жуда талабчан бўлиши, илҳомбахш образнинг янги қирраларини кашф этиши керак. Владимир Ильич Ленин образини чизишга журъат этар экансан, шундай ёзгинки, устоз Миртемир таъкидлаганидек, ёзган асарингда Ленинга хос бирон фазилат ифодалансин. Унда буюк инсоннинг қиёфаси ярқ этиб кўриниб турсин.

Владимир Ильич Ленин образини ишлаш нақадар мушкул эканлигини шоир Миртемирнинг қирқ йиллик ижоди мисолида яққол кўриш мумкин. Миртемир ўз ижодининг ҳамма даврларида Ленин мавзуига мурожаат қилди. Муқаддас ва севикли мавзунинг миртемирона талқинини яратишга интилиб келди. Миртемир «Шуълалар қўйнида» тўпламига кирган шеъридаёқ «Ленин йўлида — чин йўлда, ҳақ йўлда» кетаётганидан фахрланган бола кечинмасини ифодалайди.

Шоирнинг «Яна бир қатла» шеъри 1928 йилда ёзилиб, Ленин вафотининг тўрт йиллигига бағишланган. Миртемир бу шеърида Ленин мақбараси қаршисида таъзим қилиб, чуқур изтироб чекаётган киши ҳолатларини, фикр-ўйларини чизмоқчи бўлади.

Шоир «Қора кунларимизнинг қандилини ёққан, туман байроқлар ўрнига эрк чечагини таққан — буюк устоз» Ленинга бўлган халқнинг муҳаббати, меҳри, доҳий ғояларига ишончи ва қасамёдини беришга ҳаракат қилган. Миртемирнинг Ленин мавзуидаги илк асарларида фикрлар ҳали умумий, тарқоқ ҳолда берилар, конкретлилик етишмас эди. Шоир бу нуқсондан аста-секин қутула борди. «Ленинизм дарсидан» (1932) шеърида конкретлиликка интилиш бор.

«Ленинизм дарсидан» шеъри сохта ҳаяжондан, саёз эҳтиросдан холи. Бу шеър шоирнинг фикрлаш доираси кенгайиб бораётганидан далолат беради. Аммо бунда ҳам ортиқча чўзиқлик, фикр билан ҳиснинг номутаносиблиги мавжуд.

Хуллас, йигирманчи йиллар ва ўттизинчи йилларнинг бошларида Миртемир изланиш, ўқиш-ўрганиш жараёнини бошидан кечираётган давр эди.

Ленин образи тасвиридаги камчиликнинг илдизи йигирманчи йиллар, қолаверса, ўттизинчи йилларнинг бошларидаги шеъриятимизнинг умумий аҳволи билан боғлиқ эди. Бу даврда яратилган айрим асарларни истисно қилганда, Ленин образини талқин этишга бағишланган шеърларда қуруқ мадҳия устун эди.

Шоир Миртемир ҳам бу фикрни тасдиқлаб, «Абадий мавзу» мақоласида шундай дейди:

«Ленин мавзуи шеъриятимизнинг бекиёс ривожланишига туртки бўлди. Анъанавий образлиликка асосланган дастлабки қасиданамо қўшиқлардан буюк образни чуқурроқ идрок этиш, унинг воситасида воқелигимизни реал акс эттириш даражасига етиб келдик».

Шоир ўттизинчи йилларнинг ўрталарига келиб, илк ижодидаги нуқсонлардан қутула бошлади. Энди унинг Ленин мавзуидаги шеърларида умумийлик ўрнини конкретлилик эгаллай бошлади. Фикр билан ҳиснинг омухталигига, ифоданинг тўлиқлигига, туйғуларнинг самимийлигига эришилди. Шоир «У кун» шеърида буюк доҳийнинг вафоти туфайли чексиз қайғуга ғарқ бўлган, аммо унинг ғоялари барҳаёт эканлигига, Коммунистик партиянинг ленинча таълимот асосида иш олиб бораётганига қалбан ишониб, тасалли топган кишиларнинг кечинмаларини умумлаштиради. «У кун» шеъри равон ёзилган. Унда халқнинг меҳр тўла туйғулари таъсирчан берилган.

Владимир Ильич Ленин образи устидаги узоқ йиллар изланиш натижасида, шоир Миртемир бой ижодий тажриба тўплади. Шундан кейингина, «Владимир Ильич Ленин» достонини яратди. Шоир бу достонида халқимизнинг ақл-идроки бўлган улуғ Ленин ва Коммунистик партиянинг бирлигини тараннум этади.

Йўқ, йўқ ўлганинг йўқ...
ўлмайсан ҳечам,
Жонсан озодликнинг пок
танасида.
Сени доҳий дегай узоқ
эварам—
Қирқинчи асрнинг сўнг
санасида.

Устоз Миртемир ижодида Ленин мавзуини ишлашдаги янги босқич эллигинчи йилларнинг ўрталарига тўғри келади. Бу босқич шоир ижодининг балоғатга етган, шуҳрат қозонган давридир.

Воқеабандлик шоирнинг бу даврда яратилган Ленин мавзуидаги шеърларига хос характерли хусусиятдир. Миртемир доҳий ҳаёти билан боғлиқ бирор кичик воқеани ёки фактни олади-да, шу восита билан буюк инсоннинг у ёки бу фазилатини, халқнинг ўз доҳийсига бўлган муҳаббатини ифодалайди. Шоир ижодидаги бу янги тенденция «Сажда эмас» шеъридан бошланади.

Пойтахт кўчаларида сайр этиб юрган чол «Дунёнинг ҳеч ўлмас одамларидан» бўлган Лениннинг ҳайкалига дуч келади. Қўйнидан бир суратни олиб ҳайкалга солиштиради. У Ленин эканлигига қаноатланади. Шундан кейин чолнинг кўзи олдида аянчли ўтмиши, чеккан азоб-уқубатлари, совет давридаги фаровон ҳаёти, бахтиёр турмуши намоён бўлади. Чолнинг қалбида озодликка, эркинликка эриштирган, уни зулмат дунёсидан адолат, бахт-саодат барқарор бўлган замонга олиб чиққан Лениндан миннатдорлик ҳисси жўш уриб кетади:

Кекса бу заҳматкашнинг
миннатдорлиги,
Меҳри, теран севгиси —
кексаларга хос;
Ленин замонасида
бахтиёрлиги,
Ленинга чин ҳурмати эди
бу, холос!..

Шоир воқеабанд шеърлар яратар экан, у воқеаларнинг шеърий шарҳини бериш йўлидан бормади. Балки, воқеаларни бадиий таҳлил этди, фалсафий хулосалар чиқарди. Миртемир шеъриятидаги бу тенденция тобора чуқурлашиб, кенгайиб борди. Доҳийнинг муқаддас образи шоир ижодида борган сари ярқираб шеърдан-шеърга улғайиб, тўлишди.

Устоз шоир ўзининг энг севимли, илҳомбахш мавзуи, нурли образ — Ленин образи устида ишлашни, айниқса олтмишинчи йилларда, кенг планда, алоҳида муҳаббат билан давом эттирди. Мамлакатимизнинг турли шаҳар ва қишлоқларига бориб, доҳий қадами теккан жойларни кўрди. Лениннинг сафдошлари, революция ветеранлари билан суҳбатлашди. Озарбайжон шоири Расул Ризонинг «Владимир Ильич Ленин» достонини таржима қилди. Бу изланишлар туфайли, шоирнинг Ленин ҳақидаги бақувват шеърлари майдонга келди.

Миртемир сўнгги даврдаги асарларида Лениннинг халққа яқинлигини, унда генийлик билан соддалик, билимдонлик билан одамийлик уйғунлашиб кетганини жозибали мисраларда куйлаяпти. Шоир «Тўқсон икки» шеърида доҳий ғояларининг ҳаётийлигини, ўлмаслигини, партия раҳбарлигида буюк инсон бошлаган ишнинг охирига етказилажаги, унинг номи асрлар оша наслдан-наслга достон бўлажагини тараннум этди.

Миртемирнинг «Олис Фарғонадан», «Тўн». «Олим», «Сағана» каби шеърлари ҳам шоир юрагининг туғёни, қалб қўри, пешона тери, тинимсиз меҳнати маҳсулидир. Бу шеърларда ўзбек халқига асрий қулликдан, тутқунликдан абадий қутулишнинг йўлини кўрсатган улуғ Ленинга бўлган муҳаббати ҳароратли сатрларда жаранглайди. Доҳийга халқнинг меҳрини ифодалаш билан бирга, Лениннинг ҳам халққа меҳр билан қараши, унинг урф-одатларини ҳурматлаши, ютуқлардан беҳад қувониши ҳам шоир эътиборидан четда қолмаган. Бунга «Тўн» шеъри яққол мисол бўла олади.

Шоир «Ленин ва Ражаб бобо» поэмасида виждони буюрган ишнигина қилувчи, ҳеч кимдан тап тортмайдиган, курашчан, актив қаҳрамон — Ражаб бобо характерини чизади. Боғни йўқот, қулат деб буйруқ келгач, Ражаб бобо чидаб туролмай, ижроқўмга боради. Ижроқўмда иши битмагач, Владимир Ильич Ленинга хат ёзади ва ундан бу ишнинг асл моҳиятини суриштиради. Ниҳоят. Ражаб бобо ҳали қамалармиш, энди қамалармиш деб «миш-миш»лар бўлиб турганида, Лениндан мактуб келади. Хатда Ражаб бобонинг тўғри қаршилик кўрсатгани айтилган, ҳали кураш тўхтагани йўқ, ҳеч иккиланмай, ишонч билан, принципиаллик билан курашинг, дейилган эди. Шу тариқа, шоир Ленинни ғамхўр, ночор қолганни қўлловчи, халқнинг яқин масалаҳатгўйи сифатида бера олган.

Бир ўринда Миртемир камтарлик билан «Мен ўзимни ҳозир Ленин темасига сал ёндошгандай сезаман. Улкан юз йилликда, шаксиз, янги гап бўлади», деб ёзди. Ҳассос шоиримизга бу ишда улкан муваффақиятлар тилаймиз.

Турғунбой ХАЛИЛОВ,
ТошДУ аспиранти.

РЕСПУБЛИКАМИЗ БЎЙЛАБ.
Урганчдаги Коммунистическая кўчасининг кўриниши.

К. Отаев фотоси. (ЎзТАГ).

САЛОМАТЛИК ҲАҚИДА СУҲБАТЛАР

Деярли яккама-якка

Ҳар замонда тери-таносил касалликлари диспансерига қаратиб юрадиган беморни эсимга оламан. Бу одам бир оз олифтароқ, врач қабулини кутиб, диққат билан газета ўқиб ўтирар, кабинетга кириб, одоб билан хушмуомалада бўларди. У ҳақиқатан ҳам шундай эди. Биз у билан неча йил илгари консультация пайтида учрашгандик. Менинг ҳузуримда икки киши ўлтирарди: булардан бири, О. исмли врач бўлиб, иккинчиси баланд бўйли, қадди-қомати келишган, анча босиқ, қирқ ёшлар чамасидаги С. исмли гражданин эди. Икковлари ҳам С. нинг диагнозини тезроқ аниқланишини истардилар. Ахир, унинг оиласи — хотини, икки ўғли ва бир қизи бор эди. Наҳотки, унда қўрқинчли, юқумли касаллик бўлса? Қилинган сўроқ, беморни кўриш ва лаборатория текшируви, ҳақиқатни аниқлашдан кейин ҳаммамиз хурсанд бўлиб, ўзимизни енгил сездик. С. нинг таносил аъзосига оддий учуқ чиққан экан. Бу касалликни фильтрланувчи вирус пайдо қилади. Киши иситмалаганда ёки организмида бирорта касаллик пайдо бўлганидан юзи, лаби, бурун катаклари, қулоқ супрасига бир-бирига жуда яқин жойлашган майда пуфакчалар тошади.

Шунга қарамасдан, дермато-венеролог врач С. билан юз берган воқеада ҳушёрлик қилган ва эҳтиётлик чораларини кўрган, жуда тўғри, иш қилган. Гап шундаки, ситилиб ёрилган пуфакча ўрнида пайдо бўлган эрозия, айниқса, таносил аъзосининг ташқи қисмида жойлашганда, ташқи кўринишидан захмнинг биринчи даврида пайдо бўладиган захм ярасига жуда ўхшаб кетади. Захмни маркали белгиларидан бири шуки, у кўпинча оддий тери касалликларига ўхшаб кетади ва кўпинча оғриқсиз ўтади, бинобарин, беморни безовта қилмайди. Шундай қилиб, С. ўз касалини венерик касал эмаслигини била туриб, у ҳар қайталаганда ўзини врачга кўрсатиш ва лабораторияда текшириш учун келар эди.

С.нинг сўнгги келиши бошқачароқ туйилди. Унинг чеҳрасида қандайдир ташвиш аломатлари бор эди.

— Сизга нима бўлди, — деб сўрадим.

— Ҳеч гап йўқ, ўша еримда яна пуфакчалар пайдо бўлди. — деди у. Мен уни ечинтириб кўрдим, ҳақиқатдан ҳам ваҳимага ўрин йўқ эди. Одатдагидек, биринчи иккинчи кунларда қилинган, яъни икки-уч-беш кун ўтказиб қилинган лаборатория текширишларида захм касаллигини пайдо қилувчи микроблар топилмади. Лекин дилнинг сезиши, тери-таносил касалликлари мутахассисининг тажрибаси рангсиз спирохетани қидиришни давом эттириш зарурлигига ундарди! Оқибат нима бўлди денг? Саккизинчи марта текширилганда ҳеч қандай шубҳага ўрин қолмади.

Шу кундан бошлаб С. билан қилинган суҳбатлар бошқача олиб борилди. Суҳбатлар секин сўроқ тусини олди. С, гапни ҳар қанча бошқа ёққа бурса, ҳатто қасам ичса ҳам ҳақиқатни яшира олмади. Воқеа мана бундай бўлган эди.

С. командировкада бўлганида бегона бир аёл билан мулоқат қилади, бу аёл билан у тасодифан учрашмаган, аксинча у ўзининг яхши таниши, «ишонса» бўладиган, оилали, яъни ўзи билан бир вақтлар бирга ишлаган оғайнисининг рафиқаси эди. С. ундан бирорта касаллик юқиши мумкинлигига асло ишонмасди. У фақат: «бундай бўлиши мумкин эмас, у унақа ёмон хотинлардан эмас дерди...» С.да илгариги мулойимлик, ширин сўзликдан асар ҳам қолмади, у қайсарлик қилар, ҳатто дўқ урарди. Яккама-якка олишув давом этди.

С.нинг касаллигига боғлиқ бўлган баъзи ҳолларга ҳамда юқорида айтиб ўтилган унинг шахсий ҳаётида содир бўлган воқеалар устида тўхталиб ўтишга тўғри келади. Гап шундаки, С, касалликни юқтирган кунидан бошлаб 50 кун ўтди. Рангсиз спирахетанинг организмга кўплаб кириши терида захм тошмалари тошишига имкон туғдирди. Қўлтиқда ва бўйнида, ўмров суяги атрофида, жағ суяги остида ва бошқа ерларда жойлашган лимфа безлари пайпаслаб кўрилганда, уларнинг анча катталашгани кўрилди.

С. касал бўлгунига қадар жуда соғлом эди. Бу ҳол касалликнинг юққанидан кейин бошқачароқ кечишига сабабчи бўлди: захмнинг биринчи яраси ситилиб кетган пуфакча ўрнида жойлашган бўлиб, у шилинган жуда кичкина жойдан иборат эди. Касалликнинг кейинги даврларида пайдо бўладиган белгилари терида ҳар хил тошма пайдо бўладиган иккинчи давр ҳам унча аниқ билинмайдиган даражада эди. Захмнинг иккинчи даврида терида пайдо бўладиган доғ (розеола) ва тугунчалар (папулалар) билинар-билинмас оч пушти рангда бўлиб, қизғимтир-сариқ мисга ўхшаб товланарди. Қонда серология реакцияси мусбат натижа берди. Бошқа беморлар каби бизнинг бемор ҳам даволаш учун қанча курс берилиши билан қизиқарди. Бу даврда даволаш учун 6—8 курс буюрилади. Ҳа, С. эр, ота ва яхши хизматчи бўлишига қарамай, ўзининг енгилтаклиги учун анча ташвиш тортди.

И. А. ТЕЛИШЕВСКИЙ,
профессор.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ЧССРда Совет маданияти кунлари

ПРАГА. Чехословакия Социалистик Республикасида традицион бўлиб қолган Чехословак-Совет дўстлиги ойлиги доирасида совет маданияти кунлари зўр муваффақият билан ўтмоқда.

Прага Градида «СССРда архитектура ёдгорликлари» деган янги виставка очилди. Рус ва совет тасвирий санъатининг «Қадимий замонлардан ҳозирги кунгача» номли асарлар виставкасини жуда кўп киши томоша қилмоқда. Бу асарлар Прагада намойиш қилинмоқда. Прагада очилган «Совет китоби» виставкаси рус ва совет адабиёти мухлисларининг эътиборини ўзига жалб этмоқда.

Бу виставка В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган.

Прага, Брно, Братислава, Острава ва республиканинг бошқа кўпгина шаҳарларидаги кинотеатрларда совет бадиий ва ҳужжатли кинофильмлари кўрсатилмоқда. Чехословакия радиоси ва телевидениеси и н и н г эшиттиришларида совет маданияти кунларига катта эътибор берилмоқда. Совет санъати усталари театр ва ижодий коллективларининг барча область ва районлардаги чиқишлари ғоят муваффақиятли ўтмоқда. Чехословакия газеталари ҳар куни шу тўғрида хабар бермоқдалар.

(ТАСС).

ОТА-ОНАЛАР УЧУН УНИВЕРСИТЕТЛАР

ВАРШАВА, ТАСС мухбири С. Жуков хабар беради:

Халқ Польшасида ота-оналар университетлари ташкил этилганига 10 йил бўлди. Бу университетлар болаларни тарбиялашга доир мураккаб проблемаларни ҳал этишда ёрдам бериш учун муҳим роль ўйнайди. Ҳозирги вақтда мамлакатда 1400 дан ортиқ шундай университет бор. 40 мингга яқин киши, асосан аёллар бу университетларга қатнамоқдалар.

Болаларни амалий тарбиялаш проблемаларигина эмас, балки ахлоқ, психология, эстетика, социология каби фанлар ҳам университетларнинг программасига киритилган. Кейинги пайтларгача университетлар фақат мактаблар ҳузуридагина иш олиб бордилар.

(ТАСС).

ЧССР— ривожланган автомобиль мамлакати. Унинг территориясидан кўпгина халқаро автомобиль йўллари ўтади, минглаб сайёҳлар Чехия ва Словакия бўйлаб саёҳат қилишади. Республикадаги шоссе йўлларининг умумий узунлиги 75 минг километрга яқин.

СУРАТДА: Малой Фатридаги Вратной водийсининг автомобиль йўл участкаси. Бу ер Чехословакиядаги энг гўзал жойлардан бири ҳисобланади.

ЧТК—ТАСС фотоси.

КХДРГА ҚАРШИ ҚУРОЛЛИ ИҒВОГАРЛИК

ПХЕНЬЯН. Америка томони Корея Халқ Демократик Республикасига қарши яна ҳарбий иғвогарлик қилди. Пхеньян радиосининг хабар беришича, Америка томонининг ҳарбий хизматчилари 19 ноябрь куни Кончонри районида демилатарлаштирилган зонага кириб олиб, Корея халқ армияси постлари томонга бир неча минг марта ўқ уздилар.

Корея халқ армиясининг жангчилари жавоб ўти очиб, ана шу иғвогарлик ҳуружини даф қилдилар. (ТАСС).

ДЕКРЕТ БЕКОР ҚИЛИНДИ

САНТЬЯГО. Чили президенти ҳузуридаги иқтисодий кенгаш аввалги ҳукуматнинг электр энергияси ҳақини ошириш тўғрисидаги декретини қараб чиқди ва бу декретни бекор қилишга қарор берди. (ТАСС).

БОЛГАРИЯ. София корхоналари чақириғига жавобан мамлакатдаги юзлаб завод ва фабрикалар БКПнинг X съезди шарафига бошланган мусобақага қўшилишди.

СУРАТДА: Шумен шаҳридаги «Мадара» юк автомобиллари заводида. Завод коллективи беш йилликнинг сўнгги йили планини муддатидан олдин бажариш мажбуриятини олган.

БТА—ТАСС фотоси.

• *АПН телетайп лентасидан*

16 миллион ишсиз

Кейинги вақтларда Ҳиндистонда ишда бандлик проблемаси кескинлашди. Маҳаллий экономистларининг ҳисоблашича, мамлакатда мутлақо ишсиз бўлган 16 миллион киши бор. Парламент комиссияларининг мажлислари. турли сиёсий партиялар ва ташкилотларнинг йиғилишлари, мақолалар ва бутун бир китоблар ишсизликни тугатиш йўлларини қидиришга бағишланмоқда. Ҳиндистон президенти В. В. Гири ўзининг «Бизнинг миллионларимизга иш керак» деган асарида рўй берган аҳволнинг жиддийлигини ва конкрет чоралар кўриш заруриятини қайд қилиб ўтди.

Яқинда Патнеда Ҳиндистон миллий конгресси (ҲМК) ҳукмрон партияси Бутунҳиндистон комитетининг сессияси бўлиб ўтди. Сессиянинг мамлакат сиёсий ва иқтисодий аҳволи ҳақидаги резолюциясида келгуси молия йилида 500 минг ишсизни иш билан банд қилишни таъминлаш сингари лойиҳаларни амалга ошира бошлаш тавсия этилади. Резолюцияда 1974 йил охирига бориб ҳар бир Ҳинд оиласида ишлайдиган киши бўлиши кераклиги қайд этилади.

(АПН).

Бегоналар бизнеси

ОСЛО. (АПН мухбири). Норвегияни зангори кўрфазлар мамлакати деб атайдилар. Бироқ уни сершовқин шалолалар мамлакати деб ҳам аташ мумкин. Норвегия тоғларида бундай шалолалар жуда кўп. Лекин улар гўзал манзараларгина бўлиб хизмат қилмаяпти. Кўплари электростанцияларнинг турбиналарини айлантиради. Норвегия баланддан оқиб тушадиган сувлар қувватидан фойдаланишда жаҳондаги етакчи мамлакатлар қаторида туради.

Лекин, арзон электр қуввати бегона тоғлар учунгина мавжуд, норвегияликлар эса унинг учун анча кўпроқ ҳақ тўлайдилар. Матбуотда Мардёла дарёсида қурилаётган электростанция қувватининг энг кўп қисмини «Алкан» деб аталган Америка-Канада алюмин концерни истеъмол қилиши ҳақидаги хабар пайдо бўлди. Бу концерн корхоналари электр қувватини аслида текинга оладиган, яъни электр қуввати учун маҳаллий аҳолига нисбатан бир неча баробар камроқ ҳақ тўлайдиган бўладилар.

К. ВЕСЕНБЕРГ.

БМТ БОШ АССАМБЛЕЯСИДА

НЬЮ-ЙОРК. 18 мамлакат Хитой Халқ Республикасининг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги қонуний ҳуқуқларини дарҳол тиклаш ва чанкайшичилар вакилларини Бирлашган Миллатлар Ташкилотидан чиқариб юборишни талаб этиб резолюция лойиҳасини тақдим қилган эди. Яман, Бирма, Мали, Перу, Совет Иттифоқи, Руминия ва Жазоир Бирлашган Миллатлар Ташкилоти бош ассамблеясининг кечаги ялпи мажлисида бу лойиҳани қўллаб-қувватладилар. Того, Либерия, Австралия, Туркия ва Таиланд делегатлари бу лойиҳага қарши чиқдилар.

Мали вакили ўз нутқида таъкидлаб ўтганидек, Хитой Халқ Республикасини Бирлашган Миллатлар Ташкилотига қабул қилишга қарши чиқаётганлар халқаро кескинликни юмшатиш манфаатларига зид бўлган алоҳида манфаатларини кўзда тутмоқдалар.

Совет вакили Я. А. Малик бундай деди: СССР делегацияси Хитой Халқ Республикасининг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги қонуний ҳуқуқларини дарҳол тиклаш ва чанкайшичиларни бу ташкилотдан чиқариб юборишни кўзда тутган 18 мамлакат резолюция лойиҳасини ёқлаб овоз беради.

(ТАСС).

Америка ҳарбий базалари Японияда ми, Филиппинда ми, Таиландда ми — қаерда бўлмасин ҳамма ерда аҳолининг қаҳр-ғазабига учрамоқда. Ҳатто «фронтга яқин шаҳар» Сайгонда ҳам комендант соати мутлақо ўзгармаслигига қарамай шаҳар аҳолиси ҳарбийларга қарши, америкаликларга қарши намойишлар қилмоқда.

СУРАТДА: Сайгонда америкаликларга қарши намойиш. Транспарантда америка ҳарбий полицияси томонидан ўлдирилган сайгонлик студент қизнинг номи ёзилган. ТАСС фотохроникаси.

КАМБОДЖА ВАТАНПАРВАРЛАРИНИНГ ЯНГИ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

ХАНОЙ. Камбоджа ватанпарварлари душманга тобора қақшатгич зарбалар бермоқдалар. Вьетнам информация агентлигининг АКИ агентлиги маълумотларига асосланиб хабар қилишича, Камбоджа миллий озодлик армиясининг жангчилари 8 ноябрда Скундан Теангкаукга борадиган йўлда душманнинг 70 га яқин солдатини сафдан чиқардилар ва асир қилиб олдилар, кўприкни портлатиб юбордилар.

11 ва 12 ноябрь кунлари ватанпарварлар Прейтотунгда, Пеамчикангда ва Теангкакаук атрофларидан душман позицияларига тўхтовсиз ҳужум қилдилар ҳамда унинг солдат ва офицерларидан кўп кишини сафдан чиқардилар.

(ТАСС).

Аҳмад СОДИҚ,
эрон.

Лайло

Ҳикоя

Ёмғир майдалаб шивалаяпти. Болалар мактабдан қайтишяпти. Одатдаги бу сокин кўчалар беташвиш болаларнинг қийқириқлари билан тўлиб-тошади.

Дераза ойнаси терлаган. Лайло ўткинчиларни ойна ортидан аранг кўряпти. Мактаб болаларининг овози Лайлонинг қалбига аллақандай қайғу солди. Муҳсин ҳамиша айтарди: «Лайло бизнинг болаларимиз ташвишни билмай ўсишади-да». У болаларни қандай севарди, улар учун қалбини очарди. Унинг болаларникидай ҳамиша орзу-ҳавас билан тўлиб тошадиган қайноқ қалби бор эди.

Аёл соатга қаради. Кун пешиндан оққан. Тўрттдан ўн минут ўтипти. Тушликни ҳозиргина қилди. У бир стакан чой билан тўртта бисквит еди. Уни ҳам шу қаҳвахонада биров билан учрашиш кераклиги учун еди. Бугун кечки овқат қила оладими, йўқми, худо билсин.

Лайло терлаган ойнани кафтлари билан артади. У артган ердан ёмғир суви жилға бўлиб оқаётгани кўринар эди. Ойнани яна хира буғ қоплайди ва Лайлонинг ҳорғин юзига ғам-алам соя ташлайди. Куз кечаси қалбга қайғу келтиради. У одамлар хаёлига қайғули фикрлар солади. шодликни йўқотиб. инсон учун энг лазиз бўлган ғамгин хатираларни жонлантиради...

Йиртиқ-ямоқ кийинган бола қаҳвахона эшигини секин очиб, стол олдида туриб қолади.

Унинг қўлида бир даста билет. Бурнини тортиб айтади:

— Хоним, билет олмайсизми? Худо хоҳласа икки кундан кейин ютуқ чиқади.

Лайло бола овозини эшитади. Унинг кўзлари боланинг баданини ёпиб турган йиртиқ уст-бошга қадалган, хаёли эса ҳамон илгаригидай олисларда парвоз этарди.

— Жилла бўлмаса бир қирон беринг, хоним. Худо ҳаққи, қорним оч,— дейди бола.

Лайлонинг қарашида ҳам маъно йўқ эди.

Муҳсин айтарди: «Бизнинг болаларимизни бахтиёр келажак кутади, улар қийинчиликларни, бизнинг кунларимиздагидай машаққатли дамларни кўрмай ўсишади». Муҳсин ҳатто ўз доирасидаги яқин одамларнинг орасида ҳам ёрқин ва иборали гаплар айтишни яхши кўрарди. Гапира бошлаганда у ҳатто пошнасини кўтарарди. Гапини айтиб бўлгач, пошнасини тарақ этиб ерга қўярди. У сўзларни кесиб-кесиб қўядигандай эди.

Лайлонинг рангпар рухсорлари уялганидан қизаради. У лабларини очмай, секин жилмаяди. Бола ҳар замонда бурнини тортиб бекорга кутиб турарди.

Қаҳвахона эшиги қаттиқ очилади. Шимини кўтариб олган, калта ва тор плашч кийган бош яланг йигит киради. У қаҳвахонани диққат билан кўздан кечириб, бир зумгина таажжуб ичида Лайлога қарайди. Сўнгра унга яқинлашиб, анчадан буён қидириб юрган қадрдонини топиб олгандай хурсанд бўлиб гапиради:

— Сизни кўрганимдан жуда хурсандман, хоним!

Лайло кулиб, қўлини узатади.

— Ишлар қалай, Саид?— сўрайди у.

Йигит ўтиради. Ковоғини солиб ,болага қарайди.

— Мени кечирасан, ҳеч нарс йўқ. — дейди Лайло.

Бола официантканинг оёқ товушини эшитиб, бурнини енги билан артади-да, истар-истамас эшик томон юради.

Йигит жиддий оҳангда,— бу овоз боя Лайло билан кўришган, унинг соғлиғини сўрагандагидан кескин фарқ қиларди, — сўради:

— Соат неча?

— Тўрт ярим.

— Сизлар беш яримда учрашишларингиз керакми?

Лайло боши билан тасдиқ ишорасини бериб, кафтлари билан беихтиёр яна дераза ойналарини артади. Йигит яна савол беради:

— Жуда чарчадингизми?

— Тоқатим тоқ бўлди, — деб жавоб беради у кўзини юмиб. — Зиёни йўқ, гапиравер.

Йигит шивирлаб адрес айтади. У бу адресни бир неча марта қайтаради, сўнг сўрайди:

— Тушундингизми?

Лайло соатига қараб, шу адреснинг ўзини қайтаради:

— Ўнгга буриладиған биринчи тор кўча, чапдан учинчи эшикни икки марта уриб, уни очган кишига: «Саид жаноб Маҳмуд Ниянинг соғлиғини сўраб юборди? У киши: «Нечун бизни Саид эслаб қолипти?...» —дейиши керак.

Лайло индамай ўйланиб қолади, сўнгра қатъий оҳангда сўрайди:

— Шуми, бошқа ҳеч нарсами?

Йигит мамнун қиёфада кўзголади. Лайло ҳам стулдан туради. Улар бир-бирларининг қўлларини маҳкам қисишди.

Соат беш яримда у бошқа жойда, бошқа адресда бўлиши керак. Демак, бу ерда иш кўп эмас экан. Бўлмаса бунақа топшириқ бермас эди. Ахир Саид беш яримда унинг биров билан учрашишини билади-ку!

У яна чорак соат шу ерда ўтиради. Қаҳвахона иссиқина.

Дерaза ойналари тағин терлади. Ундан қараганда кўчанинг нарёгида лип-лип ўтаётган одамлар Лайло назарида аллақандай сеҳрли мавжудотдай кўринди. Ҳиралашиб қолган ойнага Лайло ҳар хил чизиқлар ва одамчалар суратини солади.

Бирдан у «Муҳсин» деб ёзиб қўйганига кўзи тушиб, дарҳол ўчириб ташлайди.

Улар кўп йиллар давомида қийинчилик ва ҳуқуқсизликларни биргалашиб кечиришди. Ҳеч қачон, ҳатто энг оғир кунларда ҳам у Муҳсинни ёлгиз қолдирмаган эди. Ҳозирчи? Мана, олти ойдан буён ундан хабар йўқ. Лайло уни олти ойдан буён кўролмаяпти. Тўғрироғи у билан кўришмаслиги керак! У Муҳсин учун хотин эмас, оддий ўртоқлари сингари бўлиб қолди. Ҳа, Лайлонинг улардан сира фарқи қолмади. Муҳсинни ҳамма бирдай хотирлайди. Аммо унинг учун Муҳсин айниқса азиздир. Шунинг учун ҳам у бошқаларга нисбатан кўпроқ изтироб чекарди.

Бир неча вақтгача Лайлонинг столида унинг сурати турди. Бироқ Муҳсиннинг оғайнилари келиб, бутун қоғозларни йиғиштириб олдилар. Ҳатто бу уйда суратини ҳам қолдириш ярамайди дейишди...

Лайло соатига қаради. Ўн минутдан кейин кетиши керак. У яёв боришга қарор қилди.

* * *

Одам яёв юрганда ҳамиша ўйлаб одимлайди. Ҳатто секин хиргойи қилишнинг ҳам бир гашти бўлади. Муҳсин ёқтирадиган куйини хотирласа яна ҳам гаштлироқ. Бироқ овоз чиқариб бўлмайди. Биронта ичиб олган шилким йигит келиб, илашиб қолади. Лайло эса ўзи билан ҳеч кимни бошлаб келмаслиги кераклигини яхши биларди. Ҳатто тасодифан бир йўловчи дуч келса ҳам, у бошқа кўчага бурилиб кетгунча, сабр қилиб туриши керак. Бу икир-чикирларни у яхши биларди.

Мана, олти ойдан буён унга турли хил одамлар билан учрашадиган топшириқ беряптилар. Барибир ҳар гал у ҳаяжонланади...

Аллақандай автомашина кўчага секин яқинлашади. Лайло беихтиёр тўхтаб қолади. Машина унинг ёнидан ўтиб, бир неча қадам нарида тўхтайди.

Машинада уч эркак ўтирарди. Улардан бири бошини машина ойнасидан чиқаради. Шу вақт ичида Лайло чўнтагидаги қоғозни йиртиб улгурди.

— Олиб бориб қўяйлик?

Лайло енгил нафас олиб, сўлагини ютади ва кулиб, миннатдорчилик билдиради:

— Мерси, жаноб, мен бировни кутиб турибман...

Ҳалиги киши бошини ойнадан тортиб олишга мажбур бўлади ва машина истар-истамас. ялқовлик билан ўрнидан қўзғолади.

Лайло соатига қарайди. Белгиланган вақтгача беш минут қолипти. У кўчанинг нарёгига ўтади.

Лайло буриладиган кўчадан бирдан икки аёл чиқиб қолади. Лайло хотинларни диққат билан кўздан кечириб, кўчани кесиб ўтади. Бир неча қадам юриб, у яна қарайди. Белгиланган вақтга уч минут қолди.

«Ўнгдан учинчи эшик!»

«Бир минут қолди!»

Лайло эшикни икки марта тақиллатди. Соат бешдан ўн беш минут ўтган.

Эшик орқасидан кимдир сўрайди.

— Ким?

— Саид жаноб Маҳмуд Ниянинг саломатлигини сўраб юборган эди.

Эшик очилади ва ёшгина қиз кулиб сўрайди:

— Нечун Саид бизни эслаб қолипти?

Қизнинг кўзларида ноз-карашма, шўхлик учқунлари чақнарди. У Лайлонинг отини ҳам биларкан. Негаки зинадан олдинда чиқа туриб:

— Сизни юборганлари жуда яхши бўлиптида, Лайлохоним, — деди у.

Лайло индамай боради. Унинг юраги негадир ғаш.

У бўм-бўш уйга киради. Бу ердаги ҳамма нарса унга одатдагидай туюлади. Мана, олти ойдан буён у худди шунақа уйда яшаб ишлайди.

Хонани кесиб ўтиб, улар тор, аммо ёруғ коридорга чиқадилар.

— Кечирасиз, сал тезлаштиришнинг иложи йўқми, — дейди Лайло, — беш яримда мен бошқа одам билан ҳам учрашишим керак.

Қизнинг юздан ҳамон табассум аримаган. унинг тишлари ялтилларди.

У Лайлога эшикни кўрсатиб:

— Марҳамат, ўша ёққа,— деди.

Лайло бироз ҳаяжонда. «Ўнгдан учинчи эшикни икки марта тақиллатиш керак». Йўқ, адашгани йўқ. Адрес аниқ. У эшикнинг рўпарасида турибди. Нега у яна икки марта тақиллатиши керак. Буни билмайди.

Ичкаридан кимдир жавоб берди: «Марҳамат кираверинг». Давдираб қолганидан оёқлари чалишиб кетади. У орқага қайтади. Қиз ҳамон болаларча кулиб турарди.

Бешдан йигирма минут ўтди. Ўн минутдан кейин у шаҳарнинг тамоман бошқа ёғида биров билан учрашиши керак.

У эшикни очади-ю, шу заҳоти «Муҳсин!» деб юборади.

У нима қилишини билмас, оёқлари қалтираб, аъзоий бадани бўшашаётган эди. У яна:

— Муҳсин! — дея ҳитоб қилади.

Муҳсин ҳам бироз ранги оқариб, унинг истиқболига ўрнидан туради. У гапирмоқчи, аммо гапини нимадан бошлашини билмайди.

Лайло қўлини узатиб, унинг бошини силайди ва учинчи марта яна:

— Муҳсин! — дейди.

— Нима?..

— Ҳеч нима, Муҳсин. Аҳволларинг қалай?

Муҳсин кулади, Лайло эса ундан сал нарида туриб йиғини бошлайди. У: «Бу қиз ким?» — сўрагиси келарди. Аммо бошқа нарсани сўради:

— Нима деяпсан. Муҳсин, ким сенга овқат қилиб беряпти?

Муҳсин жавоб бермайди. Шимининг чўнтагидан аллақандай китобчани олиб, Лайлога узатади.

— Буни Саидга бериб қўй.

Лайло кўз ёшини артади. Аммо қаҳвахона ойнасига ўхшаш яна қуйилиб келаверар эди.

Бирдан ҳаяжонланиб қолади.

— Муҳсин, мен кетишим керак .Бир неча минутдан сўнг. мен биров билан учрашишим керак...

Муҳсин Лайло нима деяётганини эшитмагандай ундан сўрайди:

— Яна нима янгиликлар бор, болалар нима қилишяпти?

Лайло жавоб бермайди. Вақт эса жуда тез ўтаётган эди.

— Вой, мен кеч қоляпман, бошқа гапинг йўқми, Муҳсин? — сўради у.

Муҳсин ўрнидан туриб, хотинининг рўпарасига келиб тўхтайди. Улар бир-бирларининг қўлларини қисадилар. Яна Лайлонинг катта-катта кўзларига ёш тўлади...

— Ҳаммасига чидаш лозим, бардошли бўлиш керак.

Лайло Муҳсиннинг бошини кафтлари орасига олади, уни эгиб, эрининг сочларидан ўпади.

Лайлонинг оёқлари остида қуриб қолган куз япроқлари шитирлайди. Унинг юзи ёняпти. У ҳаяжонланиб, калта-калта нафас оляпти. Белгиланган вақтга яна бир минут қолди. У автобус бекати олдида тўхтайди. Хаёлида эса: «Муҳсиннинг бироз ранги ўчипти... Худо кўрсатмасин, касал бўлиб қолса-я. Унинг ишларини ким қилади унда... Бу қиз ким экан-а?...» деган фикр кезарди.

Тўсатдан орқадан овоз эшитади:

— О, хоним, эсон-омон келдингизми? Сизни кўриб ғоят хурсанд бўлдим.

Лайло қўлини узатиб:

— Ишлар қалай, Саид?— дейди.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

„САЁҲАТ“ГА МАРҲАМАТ

Мамлакатимизнинг турли бурчакларидан, чет эллардан Тошкентга келаётган меҳмонларнинг сони тобора кўпайиб бормоқда. «Саёҳат» ресторани ҳам ана шу мақсадда, яъни пойтахтимиз меҳмонларига янада яхши хизмат кўрсатиш мақсадида ташкил этилган эди. Бу ерда икки минг ўринли қишки зал ва яна шунча ўринли ёзги павильон бор.

Ресторанинг ишга тушганига ҳали бир йил ҳам бўлгани йўқ. Аммо, ана шу қисқа вақт ичида бу уюшган коллектив хўрандаларга маданий хизмат кўрсатиш ва ишлаб чиқариш рентабеллигига эришишда катта муваффақиятларни қўлга киритди. Бу ерга ташриф буюрган ҳар бир меҳмон официанткаларнинг муомаласидан, тайёрланган овқатларнинг сифатидан мамнун бўлади.

Коллектив меҳнати таклиф ва шикоятлар китобида ўз аксини топган. Каттагина китоб миннатдорлик сўзлари билан тўлиб кетган. Мана, уларнинг айримлари билан танишинг:

«237-Ленинград маршрутининг туристлари «Саёҳат» ресторанининг коллективидан намунали хизмат ва эҳтиромлари учун бениҳоя миннатдорлар. Айниқса бош ошпаз ўринбосари И. Бобажонов ва официантка Л. Родионоваларданиз мамнунмиз. Туристлар номидан **Л. П. Ронис»,**

«1 октябрдан 14 октябрга қадар «Саёҳат» ресторанида «Авангард» Марказий Советининг велосипедчилар командаси овқатланди. Ресторан коллективига, сифатли ва тўйимли овқатлари учун бош ошпаз Қодир Жаловга миннатдорчилик билдирамиз».

Ресторан директори Ўктамбек Отабекович Отабеков катта тажрибага, ташкилотчилик маҳоратига эга. Шунинг учун ҳам бу ерда ишлар намунали ташкил этилган. Хўрандаларнинг ҳар бир илтимоси, таклифи ишлаб чиқариш йиғилишларида муҳокама қилиниб боради.

«Саёҳат» ресторанига марҳамат қилинг! Қандолатчи Аҳмаджон Маҳмудов, тажрибали ошпазлар Файзулла Турсунхўжаев ва Зоя Ветровалар тайёрлаган таомлар албатта сизга манзур бўлади.

СУРАТЛАРДА: чапда — официанткалар навбатдаги тантанали кечага тайёргарлик кўришмоқда, пастда — эстрада оркестри созандалари ва моҳир ошпазлардан П. Вапурян, А. Ҳамидов официантка П. Ткач билан биргаликда таомларнинг сифатини текширишмоқда.

М. Нуриддинов
фотолари.

Шер... хонадонда

Бу шер Грознен шаҳридаги химкомбинат бош инженерининг ўринбосари Борис Самойлович Боуден хонадонида яшайди .Тўғри, ҳайвонот оламининг шоҳи ҳали жуда ҳам ёш. Унинг вазни йигирма килограмм холос,

Шер боласи қандай қилиб Грознен шаҳрига келиб қолди?

Шу йил август ойида Борис Самойлович рафиқаси билан дам олгани Нальчик шаҳрига бордилар. Ҳайвонот боғида улар шер боласини кўриб қолишди. У «етимча» эди. Шербаччанинг онаси ўзининг уч боласини эмизмай қўйганди. Шундан кейин шер боласидан иккитаси нобуд бўлиб, учинчиси (сиз суратда кўриб турган)ни бир амаллаб омон сақлаб қолишга муваффақ бўлдилар.

Бундан хабар топган уй ва ёввойи ҳайвонларни яхши кўрган эр-хотин Боуденлар бу шер боласини ўз тарбияларига» беришни боғ директоридан илтимос қилишди.

Уни Грозненга олиб келганларида, беш килограммгина эди. Боуденлар шер боласига қандай исм қўйиш тўғрисида жуда кўп ўйлашди. Худди шу кезда Грознен химкомбинатига, Борис Самойловичнинг рафиқаси бош бўлган марказий илмий-текшириш лабораториясига ГДРдан намликни аниқлаб берадиган янги аппарат — «Юрас-1» келтирилди. Лаборатория ходимлари шер боласига «Юрас» деб ном қўйишни таклиф этдилар.

Юрас сунъий шер сутини яхши иштаҳа билан

истеъмол қилиб, ойига етти-саккиз килограммдан семирди. Жонивор тезда одамлар билан дўстлашиб, Яна исмли қиз билан жуда ҳам иноқ бўлиб кетди. Юрас фақат одамлар билангина «дўстлашиб»гина қолмай, балки жониворлардан ҳам ўзига ўртоқ топиб олди. Кисят исмли мушукдан сира ҳам ажралмайди.

Юрас жуда ҳам сезгир ва ҳушёр. У «Бу ёққа кел!» каби ишораларга тушунади. Кўчада дам олиб келгандан кейин, у хўжайини то унинг оёғини хўл латта билан артмагунча ичкарига кирмайди. Юрас дастурхон ва гиламни ёқтирмайди. Шунинг учун унинг хонасидан бу нарсалар олиб қўйилган.

Юрас ўзи билан доим бирор киши машғул бўлишини яхши кўради. Ҳоли қоладиган пайтларида телевизор қўйиб беришади. Юрас эса тезда стулга чиқиб, ўриндиққа оёқлари билан яхшилаб жойлашиб олади-да, телевизор экранига қараб ўтиради.

Юрас юхтоб эмас. У дам олиш учун кўчага чиққанда, болалар унга конфет, шоколад, ҳатто мороженое берсалар ҳам қайрилиб боқмайди. Унинг энг яхши кўрган таоми — хом гўшт. Кунига у бир ярим килограммгача гўшт ейди.

Борис Самойлович ва унинг рафиқаси келгусида шер боласи Юраснинг цирк томошаларида қатнашиши учун деярли осон бўлмаган машқларни ўз зиммаларига олиб, унга турли ўйинлар ўргатишмоқда.

А. КЛИМОВ.

Реклама ва эълонлар

Кино

24 НОЯБРДА

Чайковский (2-серия) — САНЪАТ САРОЙИ (кеч 6 да), «ЧАЙКА» (кеч соат 8.45 минутда).

Йўлбарс изидан — «ЧАЙКА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кечқурун). САНЪАТ САРОЙИ (кеч 8.45 минутда).

Соҳибжамол малагим (2 серия) «ДРУЖБА», «ВОСТОК», «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН» (кечқурун).

Гул ва тош (2-серия) — НАВОИЙ номли (ўзбек тилида, кечқурун).

Бу телба дунё — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

25 НОЯБРДА

Чайковский (2-серия) — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 3, кеч 6 да), «ЧАЙКА» (кеч соат 8.45 минутда).

Йўлбарс изидан — «ЧАЙКА» «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз 1 ва кеч 8.45 минутда).

Соҳибжамол малагим (2-серия) — «ДРУЖБА», «ВОСТОК», «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Гул ва тош (2-серия) — НАВОИЙ номли (ўзбек тилида, кундуз ва кечқурун).

Бу телба дунё—«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Спартак — «МОСКВА» (кундуз соат 4 да).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

24, 25 НОЯБРДА

М. ҚОРИЕҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДАСИ АРТИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР: Ўзбекистон ССР халқ артистлари **ҚУНДУЗ МИРКАРИМОВА, МУҲАММАДЖОН МИРЗАЕВ;**

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Камтар **ОТАБОЕВ**, Маҳмуд **МУҲАМЕДОВ**, Ғофур **АЗИМОВ**, Сайфиддин **ЙЎЛДОШЕВ**, Вилоят **ОҚИЛОВА;**

VI Жаҳон фестивалининг лауреати Анвар **РУСТАМОВ;**

Солистлар: Алижон **ҲАСАНОВ**, Гулшод **ОТАБОЕВА**, Хадича **АЛИМАРДОНОВА** ва бошқалар.

Программани Назрулла **ЁҚУБОВ** олиб боради.

Концерт кеч соат 8 да бошланади.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан сотилади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

(Киров кўчаси, 11-уй)

«ЯНГИ УЧРАШУВЛАР»

ЁШЛАР КОЛЛЕКТИВИ АРТИСТЛАРИНИНГ

ГАСТРОЛЛАРИ

Қизиқарли цирк томошалари.

Томошалар кеч соат 8 да бошланади.

Шанба кунлари: кундуз соат 3 ва кеч 6 да;

якшанба кунлари: кундуз соат 12, 3 ва кеч 6 да томошалар кўрсатилади.

Олдиндан билет сотиш кассаси эрталаб соат 11 дан очиқ.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 25/XI да **Аида**, 26/XI да **Севги тумори**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 24/XI да **Бой ила хизматчи**, 25/XI да **Мария Стюарт**, 26/XI да **Олтинчи июль**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 25/XI да **Менинг жаннатим** (билетлар сотилган), 26/XI да **Менинг жаннатим**.

Телевизор

24 НОЯБРЬ

СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

17.55 Кўрсатувлар программаси. **18.00** Болалар учун мультфильм. **18.10** «АХБОРОТ» информацион программаси. **18.25** «Сўнгги каникул». Бадиий фильм. **19.55** Реклама.

Ўзбек тилида: 20.00 «АХБОРОТ» информацион программаси. **20.20** «Ярим аср йилномаси». Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильмнинг 1926 йил ҳақидаги серияси. **21.00** Пахтакорлар учун эшиттириш. (Душанба шаҳридан олиб кўрсатилади). **22.00** «ҲАМЗА ҲАКИМЗОДА НИЁЗИЙ». Ижодий портрет (шоир туғилган куннинг 80 йиллиги муносабати билан). **23.00** Кўрсатувлар программаси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ
ЎҚУВ КУРСАТУВЛАРИ
ПРОГРАММАСИ

18.00 1-синф ўқитувчилари учун математикадан консультация (ўзбек тилида). **18.30** Ота-оналар учун консультация. «Болаларни мактабга тайёрлаш» (ўзбек ва рус тилларида). **19.00** Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Немис тилидан 8-машғулот. **19.25** Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Инглиз тилидан 9-машғулот.

МОСКВА КУРСАТАДИ

20.00 Кўрсатувлар программаси. **20.05** Янгиликлар. **20.15** «Қўшиқ—ҳамроҳимиз». **21.00** Янгиликлар. **21.05** Ўқувчилар учун. «Олам болалар тасаввурида». **21.30** Миллионлар ленинча университети. **22.00** «ВАҚТ» информацион программаси. **23.30** Концерт. **23.50** М. Горький. «Зиковлар оиласи». А. С. Пушкин номли Москва драма театрининг спектакли. **02.05** Москва кўрсатувларининг охири.

Тошкент шаҳар Октябрь район халқ маорифи бўлими, район касаба союз комитети, 141-ўрта мактаб коллективи Ф. Раҳимовга рафиқаси

Саодат
ХАЛИФАЕВАнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Тошкент оқшоми 4 БЕТ.
24 НОЯБРЬ, 1970 Й.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар Дзержинский кўчаси, 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари—33-29-33, 33-29-09. масъул секретарлар—33-27-22, партия совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари—33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари—33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар—33-27-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари—33-27-57 саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари—33-27-03, ахборот бўлими—33-28-95, эълонлар бўлими—33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579.
НАШР. 3165.
Р—03019.